

Verclachte, ende Schepme, wromt onse lieve, becomde,

Alz sij sijnde, Al sijn inne gesloten Translaet auffsintjen
wande Briten, die sijn doore goet. der Schepme
Leopoldus, Licutenant, Commendant, ende Capitain
gnat wande Nederlanden, v. ons sijn gescreuen
des viij. february lastleden, noemde die finale
resolucie, die sijn onat gescreuen sijn te nemen
ont' regard wande Bullen, gemanant bij vöyl
des pape Urbans des viij. des vterden Augusti
1641 ende des viij. Martij 1642. mit sijn
Placat ende edict gnde sijn Briten inder
groet, Al ordonne ende bevelende In name
ende was vöyl sijn Co. onat als hiertoe was
Sijn v. v. v. Translaet ende placat
terstent, ende sonde vertoek te doch publiceren
ende veruondigh, daer, ende also dat bejort,
op dat elc inder, die de sake sonde moegh vörghen
daer was vöyl sijn magt hebben, ende sijn
daer moegh vörghen, op de pene daer sijn
begrepen, Ende inder Al sijn sijn vanden
Demogendens bevelende, Tot Amsterdame des
xx. Martij 1641.

Stadhouder ende Heerde was
sijn Co. onat gnde Vorstendome
Sijn v. v.

De ordonantie wande sijn.
Wain

Translat vintte franse inde Nederlandtse
taal,

Maximilian der derde gnatie Godes Erzbischof
van Osterreich, Hertog van Bourgondien, g.
Stadhouder, Schmeitvuer ende Capitain general
vande Nederlanden, ende van Bourgondien, g.

Wilt ghy ende weel geminde, hebbende den coninc mijns heren,
voor sijne emderliche resolutie, oec sijn vande Bullen, vint-
gegeuen, van wijlen den ysaac Abraham den vijfden, den 1.
Augusti 1641 ende vintt vintt 1642, ons latten vechten bij
sijne beuue, vanden vijf. Julij 1630, dat sijne intentie ende
wille was, dat die voors. Bullen, sonder woerden delay ende
verhinderinge sonder woerden gepubliceret, ende ter cotratie
getfelt, Welk hebben desen volgende aende Erzbischoff, ende
Bischoff, ende aende Virarier, vande warre, ende
Bischoffliche Hoelty gesonden, die ordonnancien en beuue,
die ghy sult sijn vintte vintte copie, Ende op dat
d'onderhoudingende schuldige gehoorsamheit aen sijn heij-
lichteit, ende sijn vintt, in dese facten, versetteder ende
punctueler sij, soo seinden wij. O. oock het placat, ende
Edict gherinne gestoten, ten ende onst' selue te publiceren,
ende doen publiceren inder manieren, ende oede gepoontliche
placat, opden seluen dat, te vechten den vijfden Aprilis
naelcomende, al. datreuboude ordonnancien te hebben, het
oec ende toeficht, ten ende niet en vafte tot verachtighe
vande voors. Bullen, ende aende Erzbischoff, Bischoff,
ende andere ordinarijse vechters, off andere die bij gebuue
deseluen, naer elcht ende d'oude obseruancien, in sijn seluen, oec
sijn vechten, competent, om te helmen van onestedingen,

te gelyc alle fauour ende hulpe, iac oock de stercke handt, al
de materie daer toe. sal weeten gedisponeert, Ende als die
voors. Heilichste Synode in gebuchte synen syn
dehoor te doen, daer van sult ghy ons terstondt verstantigh
om daermit naeder te versien als behoort sal, Daer uoer
verclaren Alz. Al. dat die d'indertien clausule gemisculere
inde voors. Bullen, Inhoudende in substantie dattet naechte
publicatie te. Hoornen gedact, soude inbruyt obligatie, son
andere publicatie particuliere inde staten en yprovincien van
Christenheit, d'intentie van synen waer. en is niet diuulge
fate lachet eenige nu'weicheit, in preiudicium vande vrinliche
vrijheidt, ende costumen desse Landen, waer dat in die
gelyche voornallen sij gewolcht het geene altoos is gexlocht
ende verstant, gewolcht, Tot verskeringe ende gedachtelicheit
want weete ghy dese tegenwoordige sult doen verstant
met het voors. placcaet ende Bullen inde acten en Registen
publicq van Al. district, gelyc inde seer lichte ende voel
beminde, onsen heere heere. In synen heilige beuolinge
Vint Brussel den xxvij. february 1651 was ge
plicht J. v. onderkint Leopold Willen, mitr onder
J. Gottignies, Topograff van ons seer lichte ende
voel beminde, Ten Gouernours, Cantelien ende Liden
vanden staet In Nederlandt,

Collationeerde te gelyc syn origine
In substantie daermit
vondt + accorderen by mij

W. Maas

PLACCAET ONS HEEREN DES CONINCX.

Opende den Boeck van den Bisschop Cornelius Jansenius ende andere Geschiften ende Boecken/ghespecificeert in de Bulle van onsen heylighen Vader den Paus Dybaen den D J J. van den 8. Martij 1642.

TOT BRUSSEL,
By Hupbrecht Anthon Velpius, Drucker van sijne Majest.
stept / woonende in den gulden Arent by 't Hof / 1651.

Met Privilegie.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO

PHYSICS DEPARTMENT

RESEARCH REPORT

NO. 100

1950

BY

BY

BY

BY

BY

Philips by der gratie Godts Coninck
van Castilien / van Leon / van Arragon /
van beyde de Sicilien / van Hierusalem /
van Portugal / van Navarre / van Gre-
nade / van Toledo / van Valentien
van Gallicien / van de Maillozcken /
van Sevilien / van Sardinien / van

Cozdube / van Cozspcke / van Murcie / van Jaen / van de
Algarben / van Algisire / van Gibzaltat / van de Eplanden
van Canarien / van Indien / soo Orientale als Occidentale /
vande Eplanden ende vaste Landen der Zee Oceane /
Aerts-Hertoghe van Oostentijck / Hertoghe van Burgun-
dien / van Lothrijck / van Brabandt / van Limbourg / van
Luxembourg / van Gelre / ende van Milanen / Grabe van
Habsbourg / van Vlaenderen / van Artois / van Burgun-
dien / Palsgrave van Thirol / van Henegouwe / van Hol-
lande / van Zeelant / van Namen ende van Zutphen /
Prince van Swave / Marckgrave des heplighs Rycs van
Koomen / Heere van Vriesslandt / van Salins / van Weches-
len / van de Stadt / Sreden ende Landen van Utrecht /
Overpffel ende Groeninghe / ende Dominateur in Asie ende
Africken. Allen den ghenen die dese teghenwoordighe sien
sullen saluyt. Alsoo de Bulle upt-gegeven by wplen onsen
heplighen Vader den Paus Dybaen den achtsten van dien
name / den 8. Martij duysent sesse hondert twee-en-veer-
tigh / ende binnen Koomen ghepubliceert den neghenchien-
den Junij duysent sesse hondert ende dyp-en-veertigh / acu-
gaende het verbodt van eenighe oordeelen ende opinien der
Theologanten / ende in't besunderre van den boeck ghein-
tituleert Augustinus Coznelij Jansenij / binnen Loven
ghedruckt by Jacques Seghers / in't jaer duysent sesse
hondert veertigh : ende van alle andere gheschryften ende

boecken naerberhandt ghebruyckt in verscheiden plaetsen
ende talen / ter oorsake van dien van Jansenius / begrepen
ende ghespecificieert in de voorsz. Bulle / waer van de cata-
logue ende bescheydinghe by extract der selver sal gheinsere-
reert worden van woerde tot woerde / in't eynde deser te-
ghenwoordighe / met de confirmatie van andere voorgaende
de Bullen op dierghelijcke oft de selve materie / soo van den
selven Paus Urbaen den achtsten upt-ghegheven den eer-
sten Augusti dupsent sesse hondert een-en-beertigh ende
twee-en-twintighsten Martij dupsent sesse hondert vyf-en-
twintigh / als van de Pausen Paul den vyfden / Gregorius
den derthienden / ende Pius den vyfden sijne voorsaten als
le verbanghen ende gheinsereert in de voorsz. leste Bulle
van den achtsten Martij dupsent sesse hondert twee-en-
beertigh / hadde over langhen tyt herwaert over ghesonden
gheweest / omme alhier van ghelijcken ghepubliceert ende
vercondicht te worden / het welcke tot noch toe niet ghes-
lijckelijck en hadde gedaen gheweest in alle Bischdommen
upt oorsake dat die van onse Universteit van Loven / ten
minsten vele onder hun-lieden hun daer teghen ghestelt
hadden onder verscheiden deck-mantels / de welke tijdt
ende delay verhepschten / omme hunne redenen te allegue-
ren aenden voorsz. heylighen Vader den Paus Urbaen den
achtsten / het welcke hebbende ghedaen gheweest / ende de
Ghedeputeerde vande voorsz. Universteit in't langhe ghe-
hoort zijnde / soo mondelinghe / als by gheschryft / inde ver-
gaderinghe der generaels Inquisitie binnen Roome / sijne
heyligheyt daer van rappoort ghehadt hebbende / heeft an-
dermael by sijn decreet vanden sestienden Junij dupsent
sesse hondert ende vier-en-biertich / gheordonneert dat de
voorsz. voorgaende Bullen souden haer volle ende ggeheel
effect hebben / waer mede die voorsz. vande Universteit

niet te vreden wesende / hadden haren toe-vlucht tot ons
ghenomen by ghesanten naer ons Hof van Hadrid/alwaer
andermael gehoort wierden alle hare proposicien ende alle-
gatiën die sy hadden willen oft konnen vooz-wenden: En-
de en hebbende egheen legitime oorzaecke oft materie ghe-
vonden omme te beletten oft de publicatie ende executie
vande voorsz. Bullen langher te delapieren: Wy sonden hier
over den vierthienden Julij d'ns seet sesse hondert ende vyf-
tich/ onse tententien ende ordonnancien aen onsen seer lieven
ende seer beminden goeden Hebe den Arts-Hertoch Leo-
poldus Guillelmus by der gratie Godes / Arts-Hertoch
van Oostenrijk / Hertoch van Bourgondien/etc. Lieutes-
nant Gouverneur ende Capiteyn generael van onse landen
van hertwaerts-over / ende van Bourgondien/etc. Ende
hebbende ten selven tijde / te voozen ende daer naer onsen
heylighen Vader den Paus Innocentius den thierenden/ en-
de sijnen voorsz. voozgangher den Paus Dybaen den ach-
sten / continuelijck ueffens ons ende onsen voorsz. goeden
Hebe den Arts-Hertoch Leopoldus / doen solliciteren soo
by brieven ende bezetten / als by haer-lieven Nonciussen
in onse stadt van Hadrid / ende Internoncius binnen onse
stadt van Busselle/ omme daer op te hebben onse Coninck-
lijcke helpe ende bystandt/ ende te gunnen alle krachte totte
executie vande voorsz. Bullen in ghewoonlycker maniere/
ende ghelijck ons raecht ende aengaer/ ende onse voorzsaeten
altijdt ghedaen hebben als beschermers vande heylighe
kercke / ende van het Catholijck/ Apostolijck oft Roomsch
Ghelooft/binnen alle onse Kijcken ende Landen / Soo is't,
Dat wy willeude voldoen aen de begheerte van onsen voorz-
noemden heylighen Vader den Paus inde voorsz. quali-
teyt / ende oock vooz-comen door onse Conincklijcke aus-
thoriteyt / alle troublen / confusien ende wegheuen van seyt

die souden moghen op-rijfen onder onse onderfaeten / boven
de publicatie der voorsz. Bullen die bevolen was aen de
Aerts-Bisschoppen/ Bisschoppen / ende het bevel dat ghes
fonden was aen alle onse Kaeden ende gherichte van Jus
ticie/ de stercke handt te leenen / soo wel aende Aerts-Bis
schoppen / Bisschoppen / ende andere ordinarise Gheeste
lijke Rechteren / als de ghene die by ghebreck vande selve
ordinarise / sullen naer recht ende de oude observatien com
peteren in sulcken cas / om kennisse te nemen vande ober
credinghen der voorsz. Bullen. Ende daer op ghehadt het
advys van onse Kaeden van State ende Secreten / ende
daer nae van andere principale Ministers / assisterende den
persoon van onsen seer goeden Heve den Aerts-Hertoch/
ende van vele Bisschoppen hier op vergadert. Wy hebben
by deliberatie vanden selven onsen seer goeden Heve den
Aerts-Hertoch Leopold Wilhelm/gedaen ende vernieuwt/
doen ende vernieuwen by dese aen eenen ieghelijck/ van wat
staet / conditie ende qualiteyt sy zijn / egheene upt-ghesun
dert de selve verboden ende prohibicien die begrepen staen
inde Bullen hier vooz geruert. Ende op dat het effect ende
executie dier preciser ende exacter sy : Wy hebben ghestelt
ende stellen tot last vande ober-creders van dit regentwooz
digh ons Edict / de amende van vyf hondert guldens te
verbeuren by de ghene die de eerste repse daer teghen sal ge
daen hebben / ende de pene van bannissement gheduerende
den tijdt van sesse jaren upt alle de landen van onse ghes
hoorszamehert / vooz de ghene die de tweede repse daer te
ghen sal doen / ende soo verre onder de selve ober-creders
wierden bevonden religieusen die niet epghens en hadden/
de boete sal genomen worden tot last vanden Oversten die
sulcks sal toe-gestaen oft getolereert hebben/ ende by aldien
by is van eenich biddende Opzete niet besittende eenigh goet
in't

in't ghemeyn/ de selve pene van Ban sal plaets grijpen van
de eerste reyse soo wel teghen den over-treder als teghen
sijnen Oversten die 't selve sal toe-ghelaten hebben / Ende
omme te komen tot suppressie vande voorsz. boecken ende
tractaten die alreede ghedistribueert ende in't licht ghe-
brocht zijn. Ordonneren wy aen eenen ieghelijcken van
wat staet conditie ende qualiteyt sy zijn egheene upt-ghe-
sundert / de selve te brengen/ ende consignerem binuen drie
weken naer de publicatie van dese/ in de handen vande ordi-
naris van ieder Diocese/ 'tgene sy daer-van sullen moghen
neffens hun-lieden hebben/ op pene van te verbeuren de
boere van vyfrigh guldens tot last van de deffaillanten/
tot adjudicatie ende executie van alle welcke temporele pe-
nen ende amenden / de overtreder van wat staet conditie
ende qualiteyt sy zijn / egheene upt-ghesundert / sullen mo-
ghen betrocken worden vooz onse Raeden ende Coninck-
lycke gherichten de welcke zijn ghewoon kennisse te nemen
van overtredinghe teghens onse Edicten ende Placcarten.
Niles sonder prejuditie van de Gheestelijcke jurisdictien /
noch innovatie van de andere penen ende censueren begre-
pen in de voorsz. Bullen / ten opsiene van de welcke sy sul-
len moghen ende moeten berrocken worden vooz de ordina-
ris Gheestelijcke Vechteren : ende by ghebrake der selver/
vooz de ghene die ghecommitteert ende ghelegeueert sul-
len worden in partibus by onsen heylighen Vader den
Paus / oft synen Internontius / sich regulerende van we-
der-zijden / desen aengaende / ghelijck alrijt ghedaen ende
ghebruyck is gheweest in dierghelijcke occurrentien ende
materien / waer-inne de Gheestelijcke ende Weerlijcke ju-
risdictie conuen concurreren.

Hier

Hier naer volgt het extract uyt de Bulle, inhoudende de catalogue ende specificatie van alle andere gheschriſten ende boecken die ghedruckt zijn ter oorſake van dien van Ianſenius.

Nota vero librorum, & ſcripturarum prohibitarum, in calce poſterioris Decreti noſtri huiuſmodi regittratarum, hæc eſt. Liber cui titulus, Auguſtinus, impreſſus Lovanij Typis Jacobi Zegeri Anno 1640. & Pariſiſ 1641. Theſes Theologicæ de Grætia, libero arbitrio, & Prædeſtinatione, Antverpiæ apud Ioannem Meurſium Anno 1641. Cornelij Ianſenij Iprenſis Epicoſpi, &c. Laudatio Funeralis dicta à R. Fratre Ioanne à Lapide, &c. Lovanij, Typis Bernardini Maſij, &c. Epistoſa idiomaſe Hiſpano, All' Eminentiffimo, & Reverendiſſimo Señor Cardinal de la Cueva de la Congregacion de la S. Inquificion, Por el P. Pedro Bivero de la Compañia de IESVS Predicador del Señor Cardinal Infante. Data in Bruxellas 26. Henero 1641. Memoriale idiomaſe Hiſpano Cardinali Infanti Hiſpan. incipien. Sereniſſimo Señor, & finien; Comò es V. Cathol. Real. A. Libellus, cui titulus, Humilis, & ſupplex querimonia Jacobi Zegers Typog. Lovan. adverſus Libellum R. P. S. I. Regiæ Capellæ Bruxel. Concionatoris, & Theſes PP. Societatis, Lovanij apud Iacobum Zegers Anno 1641. primæ, ſecundæ, & tertię editionis. Memoriale ad Eminentiffimum Cardinalem de la Cueva, circa Querimoniaſe frivolam Ianſenianam, &c. contra Theſes Theologicas, & Libellum ſupplicem, &c. ejuſdem de eodem rela ingeſta, & regeſta. Theſes Theologicæ, Apologetiæ, & miſcellaneæ adverſus doctriſnam Cornelij, &c. ſub prætextu querimoniaſe Typographi Lovanienuſis, editionis ſecundæ, &c. Antverpiæ apud Ioannem Meurſium Anno 1641. Libellus, cui titulus, Auguſtini Hipponenſis, & Auguſtini Iprenſis, de Deo omnes ſalvare volente, &c. Homologia, &c.

Lovanij

Lovanij apud Iacobum Zegers Anno 1641. Epistola Liberti Fromondi, & Henrici Caleni Lovanij 16. Iunii 1641. R. P. Societ. Iesu Lovan. incipien. Theses vestras, Epistola Professorum S. Thom. Colleg. Societ. Iesu Lovan. Liberto Fromondo, & Henrico Caleno, incipien. Gratias agimus, &c. Epistola, cui titulus, Petrus Biverus Doctoribus Iansenianis, &c. Ad rem, Ad rem, &c. incipiens Ad rem, Amici, &c. Somnium Hipponense, sive de Controversis, &c. Relatore Phyletimo S. T. Baccal. Formato, Parisiis Anno 1641. Insuper omnes alij libri, Opuscula, Epistolæ, Orationes, Theses, &c. aliaque omnia tam edita hucusque, quam imprimenda; tam contra quam pro Cornelio Iansenio, ac Patribus Iesuitis. Opera vero addita aliis, in calce posterioris nostri Decreti, ut præfertur, registratis, & prohibitis, sunt, sequentia, videlicet, Liberti Fromondi Sacræ Theologiæ Doctoris, &c. Brevis Anatomia hominis, Lovanii apud Iacobum Zegers, &c. Anno 1641. Conventus Africanus, sive disceptatio Iudicialis apud Tribunal Præsulis Augustini, &c. enarratore Artemodoro Oneirocritico, A Rouen, Ches Nicolas de Montaigne Anno 1641. Memorial Au Roy incipiens, Iean Iansenius Chanoine, &c. & finiens contra illa duo Decreta Summorum Pontificum, &c. Item attestatio Notarialis, &c. incipiens, Ego infrascriptus, & finiens, Petrus Mintart Notarius. Approbatio sub nomine nonnullorum Theologorum ex variis Religionibus, tam Ordinum Monachalium, quam mendicantium, nec non Archiepiscopi Philippensis, aliorumve Theologorum Clericorum Sæcularium, Doctrinæ Cornelii Iansenii in dicto libro Augustinus, contentæ, incipiens; Quid censendum sit de Doctrina in opere Reverendissimi D. Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis fel. memor. nuncup. Augustinus, contenta, patebit ex subsequenti attestationibus Doctissimorum virorum in Belgio, & alibi existentium,

tium, &c. & finiens: Et me publico, & Apokolico, ac dictæ
Vniverſitatis Notario, & Scribâ jurato, Quod atteſtor, Pe-
trus Mintart Notarius.

Entbieden daeromme ende bevelen onſen ſeer lieben ende
gherouwen die Hoofst-Preſidenten ende lypden van on-
ſen Secreten ende grooten Raeden / Cancelliet ende lypden
van onſen Raede van Zabande / Stadthouder / Preſident
ende lypden van onſen Raede van Luxembourgh / Stadt-
houder / Cantzler ende lypden van onſen Raede in Gels-
derlandt / Preſident ende lypden van onſen Raede van
Blaenderen / Gouverneur Preſident ende lypden van onſen
Provincialen Raede van Artois / Groot-Bailliu van He-
negoutwe / ende lypden van onſe Raeden tot Berghen /
Gouverneur Preſident ende lypden van onſe Raede tot
Namen / Gouverneur van Kyffel / Douay / ende Or-
chies / Bailliu van Dooznick / ende Dooznicksche / Pre-
voſt le Comte tot Valenchn / Schouteth van Me-
chelen / ende allen anderen onſen Rechteren ende Offi-
cieren / ende dien van onſe Vaſſaelen dien dit aengaen oft
roeren ſal / hunne ſtedehouderen ende elcken van hun in 't
beſunder ſoo hem toe-behooren ſal / dat ſo deſe onſe Ordon-
nantie / Placcaet ende Edict van ſtonden aen doen kundig-
ghen / ende publiceren binnen alle de limiten van hunne
jurisdictionen ende Officie / ende bevelen eenen ieghelijcken
onberzekelijck ende altoos te onderhouden alle de punten
ende articulen daer inne begrepen naer volghende hunne
inhouden ende teneur. Procederende ende doende procedes-
ren teghen de overtreders ende onghehoorſame / by execu-
tie van de penen ende bzeuken boven gheroert ſonder eenig-
ghe gunſte / diſſimularie oft verdzaggh / nietteghenſtaende
oppoſitie oft appellatie ghedaen oft te doen ter contrarien/
des

des te doen met dieffer aen cleeft / gheben wy den selben
volkomen macht / authoriteyt ende sunderlingh bevel.
Ontbieden ende bevelen allen ende eenen ieghelijcken dat
sy hun 't selve doende ernstelijck verstaen ende obedieren.
Want ons alsoo ghelieft : Des r'oorkonden hebben wy ons
sen grooten seggel hier aen doen hanghen. Ghegheven in
onse Stadt van Brussel den lesten Februarij / in't jaer ons
Heeren dupsent sesse hondert ende eenen vpsfigh. Ende van
onse Kijcken het dertighste. Was gheparapheert F. yr. ons
der stont gheschreven By den Coninck, onderteeckent
de Gottignies. Ende was het voorsz. Placcaet ghesegelt
met den grooten zegel van syne Majestejt in rooden wasse/
vpt-hanghende in dobbelen steerte van parkement.

I. le Shers. Sc.